

Vörösmarty Mihály:

FÓTI DAL

Fölfelé megy borban a gyöngy;
Jól teszi.
Tőle senki e jogát el
Nem veszi.
Törjön is mind ég felé az
Ami gyöngy;
Hadd maradjon gyáva földön
A göröngy.

Testet éleszt és táplál a
Lakoma,
De ami a lelket adja,
Az bora.

Lélek és bor két atyafi
Gyermekek;
Hol van a hal, mely dicső volt
És remek?

Víg pohár közt édesebb a
Szerelem.
Ami benne keserű van,
Elnyelem.
Hejh galambom, szőke bimbóm,
Mit nevetsz?
Áldjon meg a három isten,
Ha szeretsz.

Érted csillog e pohár bor,
Érted vív,
Tele tűzzel, tele lánggal,
Mint e szív;
Volna szívem, felszökелne
Mint a kút,
Venni tőled vagy szerelmet,
Vagy bucsút.

Hejh barátom, honfi társam,
Bort igyál.
Víg, komor, vagy csüggeteg vagy,
Csak igyál.
Borban a gond megbetegszik,
Él a kedv.
Nincs a földön gyógyerőre
Több ily nedv.

Borban a bú, mint a gyermek,
Aluszik.
Magyar ember már busúlt sok
Századig.
Ideje hogy ébredessen
Valaha:
Most kell neki felvirúlni
Vagy soha.

Bort megissza magyar ember,
Jól teszi;
Okkal-móddal meg nem árthat
A szeszi.
Nagyot iszik a hazáért

S felsívít:

Csakhogy egyszer tenne is már
Valamit.

No de se baj, másképp leszen

Ezután;

Szóval, tettel majd segítsünk

A hazán.

Ha az isten úgy akarja

Mint magunk,

Szennyet rajta és bitor bunt,

Nem hagyunk.

Rajta társak hát, igyunk egy

Húzamost;

Bú, szerelmek, házi gondok

Félre most:

A legszentebb --, legdicsőbbért

Most csak bort,

De ha kellend, vérben adjunk

Gazdag tort!

A legelső magyar ember

A király:

Érte minden honfi karja

Készen áll.

Lelje népe boldogságán

Örömet,

S hír, szerencse koszorúzza

Szent fejét!

Minden ember legyen ember

És magyar,

Akit e föld hord s egével

Betakar.

Egymást értve, boldogítva

Ily egy nép

Bármi vésszel bizton, bátran

Szembe lép.

Ellenség vagy áruló, ki

Hont tipor,

Meg ne éljen, fogyjon élte

Mint e bor.

Áldott földe szép hazánknak,

Drága hon,

Meg ne szenvedd soha őket
Hátadon!

S most hadd forrjon minden csep bor
Mint a vér,
Melyet hajdan frígyben ontott
Hét vezér;
S mint szikrája a szabadba
Felsiet,
Úgy keresse óhajtásunk
Az eget.

Légyen minden óhajtásunk
Szent ima,
S férfikeblünk szent imáink
Temploma.
És ürítsük a hazáért
E pohárt:
Egy pohár bor a hazáért
Meg nem árt.

Érje áldás és szerencse
Mindenütt,
Ahol eddig véremésztő
Seb fekütt.
Arca, mely az ősi bútól
Halavány,
Felderüljön, mint a napfény
Vész után.

Hű egyesség tartsa össze
Fiait,
Hogy leküzdje éjszak rémes
Árnyait:
Künn hatalmas, benn virágzó
És szabad,
Bizton álljon sérthetetlen
Jog alatt.

S vér, veríték vagy halál az,
Mit kíván,
Áldozatként rakjuk azt le
Zsámolyán,
Hogy mondhassuk csend s viharban:
"Szent hazánk:
Mégfizettük mind, mivel csak

Tartozánk."

1842. október 5.

*

BOROS KÖZMONDÁSOK

A bor a némát is megtanítja szólani.

A bor az öregember teje.

A bor értéke a kora.

A bor kis mértékben gyógyszer, nagy mértékben orvosság.

A bor lator bajnok, legelőször is a lábáról ejti le az embert.

A bor még az égzengésre és az aludttelejre is jól esik.

A bor meghajtja a dallost / a dallót.

A bor megmutatja, kiben mi lakik.

A bor megtanít az ékesen való szólásra.

A bor rosszra viszi az embert.

A bornak Szent Márton a bírása. (Szent Márton napja)

A bort nem a színéért, de az ízéért veszik.

A gazdagnak borban veszik vérét.

A jó bor cégér nélkül is elkél.

A jó bor hosszú meséje az iszákosnak.

A jó borba rossz is vagyon merítve.

A jó bort szódával,
a szép szerelmet házassággal elrontani nem szabad.

A legjobb bornak is van söprője.

A molnár akkor iszik legtöbb bort, amikor vize a legtöbb.

A solti bor, mint a körösi leány, csak otthon jó.

A sörnek is csak bor az anyja.

A vízitáltól nád terem az orrodban.

Addig hántsd a hársfát, amíg hámol.

Adjon isten minden jót, bort, pecsenyét, olcsó sót,
a lengyelnek sok borsót, ellenségnek koporsót.

Adjon isten minden jót, nekem csak egy korsó bort.

Ahogy három a tánc, három a kupa bor is.

Ahol a bor az úr, ott az ész koldul.

Ahol a bor az úr, ott az ész koldulni jár.

Ahol bor nincs, ott sörrel is meg kell elégedni.

Aki fingik, jó bort iszik.

Amely bort a cigányok szeretnek, jó bor az.

Ami borital közben leszen, borban kell azt írnia.

Amilyen a tőke, olyan a bora.

Aminemű a tőke, olyan a bora is.

Asszonyfán is elkel a bor.

Az igaz barátság nem áll a sok boritalban.

Az okos embert is megtántorítja a bor.

Barátot bor közt, bort sajt után,
lovat istállóban, leányt bálban ne válassz.

Barátot bor közt.

Bor a vén kost is táncba viszi.

Bor be, ész ki.

Bor bujaság oka.

Bor és kenyér nélkül a test sem ficározik.

Bor és kenyér nélkül meghűl a szerelem.

Bor és pénz tartva tart, költve fogy.

Bor hajtja a lovat, zab viszi a szekeret.

Bor mellett hamar kiugrik az igaz.

Bor mutatja meg az embert.

Bor nélkül szegény a vendégség.

Bor, amennyit én akarom: búza, amennyit Isten ad.

Bor, búza, békesség és feleség ékes,
széna, szalma, szalonna és ruha kékes.

Bor, búza, békesség, szép asszony feleség.

Bor, búza, békesség.

Bor, búza, szalonna, égnek fő adomány.

Bor, pecsenye nélkül a szerelem meghűl.

Borban a páratlan évjárat a jó.

Borban az igazság.

Borban kell a vért meginni.

Borbarát van, de bajbarát nincs.

Boriska, Gábor. Szép nevük van, mert benne van a bor.

Bornak is a régije jó.

Bornak nincsen rakoncája.

Borodat, kincsedet, feleségedet, pipádat, puskádat ne bízsd senkire.

Borra sör meggyötör. Sörre bor mindenkor.

Borral kell megbékélni.

Bort a serre idd egyszerre,sert a borra hagyd máskorra.

Bort a sörre, idd egyszerre.

Bort hord a ló is, mégis vizet iszik.

Bort iszik a vitéz, s nem fáj tőle a melle.

Bort iszik az úton járó, akár bolond, akár báró.

Bort sajt után.

Bort, búzát, békességet, szép asszony feleséget.

Büdös bornak szép cégért szoktak emelni.

Büdös bornak szép cégért szoktak kötni.

Cégér nélkül is elkel a jó bor.

Cífra kulacs, veres bor, miránk is kerül a sor.

Csutora nélkül is elkel a jó bor.

Duna pontya, Tisza kecskéje, lpoly csukája
a legjobb böjt, ha szerémi borban főtt.

Égett bor után a félénk is vitéz.

Egy gyújtót kétszerre, egy itce bort egyszerre.

Egy órai tojás, egy napi kenyér, tíz esztendő hal,
hat esztendő bor, tizenöt esztendő leány,
harminc esztendő jóakaró kellemetes.

Erős az igazság, a szép asszony és a jó bor.

Étel mellett keveset, bor mellett sokat szoktak beszélni.

Franciának hajpor, a magyarnak jó bor.

Gyermeke madarat, vénemberre menyecskét,

németre bort ne bízz.

Ha a magyar bor nem is volna olyan, mint a micsodás,
minden bornál mégis jobb volna.

Ha a magyar bor nem volna olyan, mint aminő,
mégis jobb volna minden bornál.

Ha bor piros, ha lány csinos.

Ha bort nem találsz, sört vagy vizet igyál.

Ha csordul Vince, tele lesz a pince.

Ha ebszőlőd sincs, ne válogass a borban.

Ha nincs bor, jó a víz is.

Ha nincs píz, iszik víz.

Hámozva jó a bor.

Három vallású ez a bor :
Erős mint a katolikus,
tisztá mint a református,
kereszteletlen, mint a zsidó.

Igyál bort, de ne sokfélét.

Igyuk a bort mert jó, a szőlőt meg majd befedi a hó.

Jó a bor mindenkor, hajnalkor, éjfélkor.

Jó a bor, de mértékkel.

Jó a bor, meg a foltos nadrág.

Jó a bor, meleg a foltos nadrág.

Jó a sör de mégis bor az anyja.

Jó bor legyen római katolikus hitében (=erős),
legyen református (=tisztá),
legyen zsidó (=kereszteletlen),
és legyen lutheránus (= se nem hideg se nem meleg)

Jó bor mellett lehet jó verset csinálni.

Jó bor, (pénz,) szép asszony, embert kíván őrzésre.

Jó bor, szép asszony, bíbor, jámbort kíván őrzésre.

Jó bor, szép feleség, csendes lelkiismeret, drága dolgok.

Jó borból jó ecet lesz.

Jó bornak nem kell cégér.

Jó bornak seprűje is jó.

Jó bornak, jó embernek eredetét ne keresd.

Jó borod, szép kincsed meghitt emberre bíz.

Jó káposzta, rossz bor.

Jó legény a bor.

Jobb a jó bor kulacs/pohár nélkül,
mint a kulacs/pohár jó bor nélkül.

Jobb a színbor, mint a lőre.

Józan amit gondol, részeg arról papol.

Kántorok, jó borok, nem szárad meg a torok.

Késő a bort akkor kímélni, amikor már az anyjára szállt.

Két híg tojásnak közepe egypohár bor.

Két pénzes szatyornak egy pint bor az ára.

Ki a borát meg nem issza, vágyik annak szíve vissza.

Ki a bort megissza, ura legyen annak.

Ki a bort megissza, ura legyen!

Ki a bortól elázik, vagy hosszút köp, vagy rókázik.

Ki levesre bort iszik, nem kérnek attól tanácsot.

Kinek szűkös bora, elesége, annak jó az egészsége.

Koldust kell a jó borért küldeni.

Könnyen terem a jó bor, ha kapa a bikája.

Könnyű a borból ecetet csinálni.

Könnyű a jó borból ecetet csinálni,
de az ecet borrá nem változik.

Könnyű a pohár mellett vitézködni.

Legjobb a bor a tövén.

Még a vénembert is táncba viszi a bor.

Még kannája sincs, s immár fúrja a bort.

Megittuk a borát, igyuk meg a seprejét is.

Megmutatja a bor, kiben mi lakik.

Megveri a bor az embert, meg az asszony szája.

Minden jó bornak ki kell forrni magát.

Mindent kivészen a bor természetéből.

Minél tovább szopta a bor az anyját, annál jobb.

Minő a gazda, olyan a bora.

Minő a tőke, olyan a bora.

Molnár, ha vize van, bort iszik, ha vize nincs, vizet iszik.

Nagy mester a bor.

Ne adj bort az ostobának, hallgatni fog.

Nehéz a részegesnek vízzel pótolni a bort.

Nem jó a bort visszajáról tölteni.

Nem jó felesen inni. = Mással osztzni az asszonyon

Nem jó ó hordóba új bort tölteni.

Nem jó ó-bort új hordóba tölteni, mert két kár lesz benne.

Nem minden Márton Szent Márton.

Nem öntik az új bort régi tömlőbe.

Nincs a bornak titka.

Nincs kormány a bornak.

Nincs rossz bor, csak rossz borivó.

Nyíri kocsis, nyíri ló, nyíri bor: egy se jó.

Ó hordóban új bor, két kár lesz belőle.

Ó-bor jó és új szalonna.

Ó-bornak, ó leánynak nem egy áron itcéje.

Ó-bornak, ó leánynak nem egy az ára.

Öreg embernek bor az itala, kása a pecsenyéje.

Reggel izzadsága bor szagú.

Régi bor jóbor, öreg ész finom ész.

Részeghesnek a bor édesanyja teje.

Ritka hegedűs, aki bornemissza.

Ritkán vagyon hegedűsben bornemissza.

Rossz bor nincs, csak jó, jobb és legjobb.

Sajton korcsolyáz a bor.

Sajtra csúszik a bor.

Sokat tud a bor.

Sokat vesz ki az emberből a bor.

Sörre bor mindenkor, sört a borra hagyd máskorra.

Szegény ebéd, ahol bor nincs.

Tokaji bort gyalázza a beczkói lőre.

Tóthnak kökény a bora, vadalma fűgége.

Többen halnak borban, hogysen tengerben.

Többet beszélnek bor, mint étel mellett.

Új szalonna, ó-bor.

Újért az ó-bort el ne hagyd.

Ungári bor, beregi búza, nyíri makk nem szerez bőséget.

Üres hordó jobban kong.

Vagy bor, vagy víz. (Vagy jobbra, vagy balra)

Vagy igyál, vagy vakarj falat.

Van a bornak titka.

Van bor, van bolond.

Vén embernek bor a patikája.

Vén embernek bor az orvossága.

Vén embernek bor levese, kása pecsenyéje.

Vénembernek kása pecsenyéje, bor a patikája.